

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Horologium aeternae sapientiae

Seuse, Heinrich

[Paris], [zwischen 1480 und 1489 oder um 1485-90]

[Capitulum] ii

[urn:nbn:de:bsz:31-293072](#)

Eya queso veni et tu amica mea veni ita cordis mei
reclusorii tibi soli reseruatum. amore tuo velut deco-
re roseo adornatum. Veni inq et ibi inebriemur con-
solationis tue yberibus et fruamur cupitis amplexibz

Igitur ex his et similibus freq̄ter accidit ut cor su-
um pre amoris vehemētia sensibiliter quodam modo
feruere inciperet. et motu ac pulsu vehemētissimo vim
amoris proderet. et per alta suspiria ardore ignite ca-
ritatis aperiret. Et quādmodū infantulus nūdū loquele
aptus in gremio matris positus. matri letabūde arri-
dere cupit. et motu capitis ac gestu toci corporis ap-
plaudere nītitur. sic et cor istius in medio ventris eius
ad presentiam tante maiestatis quodā modo gestiēdo
exultabat et desiderio suo ignito vehemēter prout po-
terat dilecti sui presentiā demonstrabat. dicebatq ver-
bis mentalibus ad sponsam suam diuinā sapientiam
voce gratulabunda. Tu cordis mei nobilissima ipera-
trix. regina speciosissima et gratiaꝝ oīm largitrix. In
te habeo diuicias et gloriā. delicias et oīm bonorum
copiam. et quidqđ optabile est per te michi est. Et hoc
suauiter ruminans statim cepit vultus eius hilaresce-
re. cor iubilare. anim⁹ exultare. et pre exultacione prū-
pere in hanc vocem. Super salutem et oīm pulcritudi-
nem dlexi sapientiam et pposuit pro luce habere illā.
venerūt m̄ oīa bona pariter cū illa. Sapie vii°. b.

Qualiter cristi passio sit preambula ad cognitioꝝ dinitatis
Et quale formā xp̄s cōtraxit ex acerbitate sue passiois. ca. ii.

Intra dū hec agerent disciplūs assūpta ad
deū fiducia suā quā despōsauerat aīcā talit
alloq̄s dices. O amantissima sapiētia q̄ sola
fecti nosti cordis naturā amozosi. tu mani
feste scis q̄ neō potest amare incognitū. Igitur ex quo re-
q̄ris vt te solū diligā et dilectū cūctis amabile redā. da
ergo m̄ apl⁹ cognoscē vt q̄ iubes et doces valeā adiplē.

Sapientia. **P**rocessus emanatiois creaturaz a summa rex vertice deo sed m ordinē nature fit per descensum ex pfectioribz ad iperfectiora. qz oēs rex perfectio-nes ordine quod a summo rex cardie deo descendit. Ipse aut hō natura alter ab iferioribz incipiēs et gradati ascen-dens in diuinaz proficit cognitionem rex. Unde si ad diuinitatis cognitionē guenire desideras restat ut per assūptā humanitatē et humilitatis passionē tāq p viā regiā gradati ascendere ad altiora discas. **D**ic-i-pulus. O eterna sapia que de excelso throno a regali bz sedibz de corde eterni pris in hanc vallē miserie te inclinasti. et triginta tribz annis exiliū hui mundi ptu-listi. quicq nimiā caritatē qua gen⁹ humanū dileristi p amarissime passionis et mortis tue misteriū ostendere voluisti. Per hanc mortis tue ineffabilē caritatē te ob seco ex intimis visceribz quatin⁹ te m ostendere digne ris in forma et dispositione amatissima. quā ex amaris sime passionis tue dolore contraxisti. **S**apientia. Quanto ex magnitudine amoris et doloris i morte pal lens offuscatiōe quād apparet mortifera disformior: tanto cordi amoroſo et menti bñ dispositio ero amabilior. Nā sicut anima naturaliter reamari appetit sic et ab amato amoris sui maifestationē requirit. qz amor inclusus nulli nisi amanti est cognit⁹. Unde amates p fuerūt conatibz quibz possunt signa et indicia dilec-tionis ab amatis expertere. Et plerūq cōtigit q tacēre lingua vim amoris inclusi dispositio pdit super iduca-ta. et qd in corde lateat signa punciāt exteriora nonū q etiā contigit vt illud qd in amato nō amantes inde eoz iudicant id amates tāq singularis decoz extollat. **D**ic-i-pulus. In amore qd hui mudi afferis ita eē veracit⁹ cognosco. Sed quo i hoie crucifixo hoc eē pos sit nondū clare video. qz licet in amato hui mudi nō nūq inueniatur quod etiā amāti displiceat. sunt tñ alia

B i

plura amori congrua q̄ videntē delectant. Hic autem
dilectus dolore mortis deformat⁹ quomodo amabilis
videri possit non intelligo. cuius nimirū amori contra
ria magis vīdeat dispositio cū tōt⁹ ex liuore sordeat ex
terius interiusq; marcescat ex dolore. et neq; speciem
neq; decorē vllum oculis amantium exhibeat. sed
plen⁹ dolore ⁊ miseriis existat. Quomodo ergo tu di-
cīs amabilem quem evidenter facti ostendit esse miser-
abilem. **Sapientia.** Cleri amatores non multū de
spina q̄ rosā giguit curant dū modo rosā habeant quā
desiderant. nec vere sapientes scrinia pulcra ⁊ deaurata
que tñ in se vilia continent. capsulis vilissimis p̄ferūt.
Que preciosissima ornamenta inclusa abscondant. Sic
sponse bū⁹ mundi specieten⁹ quedā dulcia suaviaq; of-
ferunt. posteri⁹ aut̄ quasi regulus venena diffundunt.
Exterius colore roseo. niueo candore reluent. interi⁹
aut̄ putredine virulenta ⁊ sanie ac spurcicia plene sūt.
Uerbis diligunt. factis aut̄ vt frequent⁹ infidelitatem
ostendunt. At contra sic tue spōsa eterna sapia exteri⁹.
qđ secundū faciē humilis abiecta ⁊ despicibilis puta-
tur. interius aut̄ bine lucis tleinio decorat. Laro ex-
teri⁹ mortua apparet. sed fulgor dīnitatis q̄ non vīdeſ
interi⁹ lucet. Laro videtur misera. sed latet qualis sit
glificata. Si credis vilia: credere ⁊ magnifica. Talis est
dilectus quē sic a foris deformatū cernis. vt si daretur
ipsū in decorē suo: vel ad momentū videre necesse cēt
te ex lucis amenitate. ex faciei pulcritudine. ex gaudio
rū imensitate deficeret. cū nullus hō possit illū videret
vivere. prima perri i⁹. b. Ipse est ei in quē desiderant an-
geli prospicē. Porro exterioz mortificati corporis dis-
positio ac forma nō est deformitas censenda. vt tu pu-
tas. Sed magna formositas. quia non qualis apparet
qui videtur attendere debes: sed qualis perpessus sit ⁊
vnde. ⁊ propter quid. Si queris vnde constat. q̄: ex: mi

mīa caritate et dilectione. Si propter quid certū ē. qā
propter te: vt sua deformitate te formosū faceret. suo li-
uore te sanaret. sua morte perhēnis vite tibi immorta-
litatē tribueret. Sic ergo dilectū amoris oculo respici-
endo. videbis plenū caritate et dilectione qui non so-
lū verbis amauit ut nonnullae dilectrices: sed et factis
se diligere cōprobauit. qz in morte et vscz ad mortem
dilerit. Sic igitur pater qz exterioris hois forma et dis-
positio quā ex passionis et mortis acerbitate contraxit
magis et amoris expressiua: qz deformitatis indicatiua
Nec obstat si hoc ei qui nō amat nō videat. qz puris
vel infirmis oculis odiosa est lux: qz puris ē amabilis.
Discipulus. Cere et indubitate sic est. et beati ocli
qui sic vident. qā hoc nō est oīm: sed paucorū. id est fer-
uide amantiū. fallax proinde grā et vana est pulcritu-
do. pueriorū vltio. Nec immerito stultus reputabitur:
qui secundū faciē et nō secundū veritatē amat. Nā qā
falsū p vero recepit. ideo fructu optato carebit.

Sa-
pientia. Ad rediūinā igitur sēper tue menti salubrē
passionis mee ipūmendā memoriā. amorisqz mei artē
atqz materiā aplozē prebendā deuotissime auribz ei⁹
qda de ea passione breuiter replicabo.

De quibusdā christi passionibz. Et qualiter verus amator se
debet eis conformare. Et quare deus p talē mortē genus hu-
manū redemit.

Capitulum tertium.

An die festū pasche vltia cena iā facta cā
a disciplis instāte tpe trāst⁹ mei ex h⁹ mundo
ad p̄ez egressus cā vndecl abii i mōtē oliue-
ti vbi fact⁹ i agonia cū plixi⁹ orassē. et intellige
rē tā crudelias tormentoz gna m iā iminē tūc fact⁹ ē su-
dor me⁹ sicut gutte sanguis decurrētis i terrā. Uix enī
credibile ēet alicui hōiviuēti sub celo qles angustias et
quāvehementes etribiles mortis p̄ssuras natura deli-
cata mortē horrendo in eius presentia tunc persensit.

B 2